

A Kúria a dr. Besze Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Ruppert Ildikó ügyvéd által képviselt alperes ellen külföldi kiküldetés költségei iránt a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 2.M.164/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.052/2013/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.052/2013/3. számú ítéletének azon megváltoztató rendelkezését, amellyel a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.164/2013/9. számú ítéletének a külföldi kiküldetés költségeként megállapított 429.415 forintot meghaladóan a keresetet elutasította, a perköltségre és az illetékfizetésre vonatkozóan is hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 45.000 (negyvenötezer) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 143.760 (egyszáznegyvenháromezer-hétszázhatvan) forint fellebbezési és 136.860 (egyszázharminchatezer-nyolcszázhatvan) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a jogviszonya munkáltatói jogellenes megszüntetésének megállapítását, annak jogkövetkezményei alkalmazását és külföldi kiküldetés költségei megtérítését kérte az alperestől perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.164/2013/9. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg. Kötelezte az alperest a jogellenesség jogkövetkezményeinek, valamint külföldi kiküldetés költségeinek megtérítésére a felperes perköltségének viselése mellett.

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a felperes munkaviszonya az alperesnél nem a felek közös megállapodása alapján szűnt meg, és az az 1992. évi XXII. tv. (rég Mt.) 87. §-ának (2) bekezdésébe is ütközött, mivel elmaradt az írásba foglalás.

A külföldi kiküldetés vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelem körében az elsőfokú bíróság utalt az Mt. 105. § (8) bekezdésére, amely szerint kiküldetés esetén a jogszabály alapján járó költségtérítésen túlmenően a munkáltató köteles a munkavállaló számára megfizetni a kiküldetés során felmerülő szükséges és igazolt többletköltségeket.

A per adatai alapján nem vitatott, hogy a felperes gépkocsivezető munkakörben külföldön végzett az alperesnek fuvarozási

tevékenységet, ezért az Mt. fenti rendelkezése szerint részére napidíj jár, amely a kiküldetés során felmerült költségek fedezetéül szolgál.

A külföldi kiküldetés elismert költségeiről a 269/2005. (XII.20.) Korm. rendelettel módosított 168/1995. (XII.27.) Korm. rendelet rendelkezik, ennek szabályait kellett jelen eljárásban alkalmazni.

A perben a felperes a kiküldetés során felmerülő többletköltségeiről igazolást az alperesnek nem mutatott be, aki azonban erre nem is hívta fel a figyelmét. Az Mt. 105. § (8) bekezdése elszámoláshoz köti a költségek megtérítését, ezáltal az alperes az Mt. 3. § (3) bekezdésében foglalt, a jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése során meghatározott, a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelő együttműködési kötelezettségét sértette meg.

A kereset elutasítása iránti kérelmében az alperes arra is hivatkozott, hogy egy végtelenített bankkártya állt a felperes rendelkezésére, amelynek használatával lehetősége lett volna fedezni a költségeit, amennyiben azok valóban felmerültek. Azt a tényt azonban az alperes maga sem vitatta, hogy az igazolt, és a kiküldetés során felmerülő többletköltséget (kávé, étkezés, szállásköltség) a felperesnek nem fizette ki, D.G. tanúvallomása szerint pedig az alperes napidíját egyik munkavállalójának sem térítette.

Az alperes azt is állította, hogy a felperesnek nem voltak felmerülő költségei, mert a kamion felszereltsége alkalmas volt arra, hogy minden szükséges holmit magával vigyen, ezért nem használta a bankkártyát az ételmezés, a kávézás, vagy a tisztálkodás költségeinek kiegyenlítésére. A perben a kereseti kérelem szerinti - 2010. szeptemberétől 2011. szeptemberéig terjedő - időszakra vonatkozóan az alperes azonban ezt az állítását nem igazolta [Pp. 164. § (1) bekezdés].

A bíróság erre tekintettel a felperes kiküldetése során felmerülő szükséges többletköltségeinek meghatározására igazságügyi könyv-, adó- és járulékszakértőt rendelt ki. A szakvélemény szerint a felperesnek a kereseti kérelemmel érintett időszakban 22 Euró/nap többletköltsége merült fel, amelyre a kereseti kérelmét leszállította. A perben az alperes azt nem vitatta, hogy a kereseti kérelemmel érintett hónapokban a felperes által meghatározott napokon végzett munkát, ezért a bíróság a könyv-, adó- és járulékszakértő által megállapított napi 22 Euró többletköltségnek megfelelő forintösszeg megfizetésére kötelezte az alperest 1.797.000 forint összegben.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.052/2013/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta, és az 1.797.000 forint külföldi kiküldetés költségéről szóló marasztalás összegét 429.415 forintra leszállította a perköltség és az illeték összegével együtt. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a fellebbezés a munkaviszony megszüntetésének jogellenessége körében hozott elsőfokú ítéleti rendelkezést nem támadta, ezért a törvényszék felülbírálata az elsőfokú bíróság döntését e tekintetben nem érintette.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal az alperesi érveléssel, miszerint ha a munkáltató és a munkavállaló között nem jött létre megállapodás a külföldi kiküldetés költségeinek elszámolására, a munkavállaló az Mt. alapján érvényesítheti igényét, annak alapjául önmagában a 168/1995. (XII.27.) Korm. rendelet nem szolgálhat. Az Mt. 105. § (8) bekezdéséből következően a munkavállaló részére a szükséges és igazolt többletköltséget kell a munkáltatónak megtéríteni. Az alperes nem tette egyértelművé a felperes számára a számlaadási kötelezettséget, ezért helytálló az az elsőfokú bírósági megállapítás, miszerint a munkáltató terhére róttá az Mt. 3. § (3) bekezdése szerinti magatartási követelmények elmulasztását.

A felperes arra nem kapott felhatalmazást az alperestől, hogy a részére biztosított bankkártyával mindenképpen felmerülő létfenntartási költségeit is fedezze.

A felperes külföldi kiküldetéssel felmerült többletköltségeit úgy kell figyelembe venni, hogy abba csak azok a költségek tartoznak, amelyek azért merültek fel, mert a felperes a magyarországi árszínvonalnál magasabb áron tudta fedezni a külföldön tartózkodása megélhetési kiadásait.

A perben eljáró szakértő is amellett foglalt állást, hogy az általa elvégzett számítás egy olyan matematikai művelet, amely nem igazolt költségtételeken alapul. A szakvélemény azonban tartalmazza azt is, hogy a felperes esetében 134 %-os árszínvonal különbséget jelentettek a többletköltségek. Ezért ezen költségeket csupán a magyarországi árszínvonalat meghaladó mértékben találta elszámolhatónak a másodfokú bíróság.

A felperes költségei fedezetére igazoltan a munkaviszonyából származó munkabére szolgált, ez a peradatok szerint a perbeli időszakban 114.723 forint átlagkereset volt. A felperes külföldi tartózkodása során költségei 134 %-os árszint különbséggel biztosítása azt jelenti, hogy így az átlagkeresetén felül ebben a mértékben jogosult a többletköltségei elszámolására.

A felperes átlagkeresete havonta 114.723 forint volt, amely megszorozva 134 %-kal 153.729 forintot jelent. Ez napi 1.300 forint többletköltséget, és havi 39.006 forintot tesz ki.

A felperes 309 ledolgozott napra kérte a többletköltség elszámolását, amely 401.760 forint. A törvényszék megalapozottnak találta a 105 Euró összegben érvényesített szállásköltség igényét is tekintettel arra, hogy a felperes huzamos idejű külföldön tartózkodásához képest ez a néhány napi motel szállásdíj nem eltúlzott igény az összeg felmerülésének külön igazolása nélkül sem. Az alperes sem támasztott e tétellel kapcsolatosan olyan kifogást, hogy vitatta volna ebben az összegben a szállásköltség

felmerülésének szükségességét. Így a másodfokú bíróság ebben a körben 27.755 forintot talált megállapíthatónak, ezért az összes külföldi többletköltség iránti felperesi igényt 429.515 forintban határozta meg.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy az alperes a külföldi kiküldetés jogcímén fizessen meg a részére további 1.367.585 forintot, és ezen összeg kamatát. Mellőzze az alperes terhére eső elsőfokú ítéletben megállapított perköltség másodfokú ítélet szerinti leszállítását, és az alperes fizessen másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati érvelés szerint az Mt. 105. §-ának (8) bekezdése, és az Mt. 153. §-ának (1) bekezdése volt alkalmazandó. Ezen jogszabályok egyike sem fűz azonban olyan követelményt, feltételt, vagy bármilyen felső korlátot a munkáltató költségtérítési kötelezettségéhez, hogy csak akkor, és olyan mértékben köteles a munkáltató kifizetni a külföldi munkavégzéssel járó munkavállalói többletköltséget, ha az nem haladja meg a munkavállaló - árszínvonal különbséggel növelt - munkabérét.

A külföldi munkavégzés időtartamára az alperes - jogszabály erejénél fogva - tartozik a felperes felmerült többletköltségeit megfizetni a másodfokú bíróság által önkényesen, jogellenesen felállított felső korlát nélkül.

Semmi sem igazolja, hogy a felperes kizárólag a fizetését használta volna a külföldi munkavégzése költségeire.

Az igazságügyi könyvszakértő statisztikai módszerekkel állapította meg azt, hogy a felperesnek naponta 22 Euró többletköltsége merült fel ahhoz képest, mintha ugyanilyen munkakörben M.-n végzett volna munkát. A külföldi kiküldetés elismert költségeiről szóló 279/2005. (XII.20.) Korm. rendelet szerint a külföldi napi díj összege is magasabb, 2010. évben 25 Euró, 2011. évben 40 Euró volt, így a 22 Euró/nap többletköltség elszámolásának és megtérítésének igénye nem eltúlzott, ami a munkabérének összegéhez nem köthető.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálhatta felül az abban megjelölt jogszabálysértésre figyelemmel [Pp. 272. § (2) bekezdés, Pp. 275. § (2) bekezdés]. A felperes a felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként az Mt. 105. §-ának (8) bekezdésére, és az Mt. 153. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra utalt, így a felülvizsgálati eljárásban az volt érdemben vizsgálható.

Az Mt. 105. §-ának (8) bekezdése szerint kiküldetés esetén a jogszabály alapján járó költségtérítésen túlmenően a munkáltató köteles a munkavállaló számára megfizetni a kiküldetés során felmerülő szükséges és igazolt többletköltségeket.

Az alperes nem írta elő a felperes számára költségeinek számlával

történő igazolását, így a bíróságok helytállóan értékelték a munkáltató terhére az Mt. 3. §-ának (3) bekezdésében foglalt magatartási követelmény megsértését.

A külföldi munkavégzés időtartamára az alperes köteles volt megtéríteni a felperes többletköltségeit, amelynek összegét a szakértő - bizonylatok hiányában - nyilvánvalóan csak statisztikai adatok alapján tudott meghatározni. Eszerint „a statisztikai adatok szerint a megélhetési költségek fenti országokban magasabbak a hazai értékeknél, tehát ha a felperes álláspontja szerinti napi megközelítőleg 87 Eurós fogyasztást elfogadjuk, akkor az átlagosan megközelítőleg 134 % árszínvonal-index alapján naponta 22 Euró volt a többletfogyasztás” (jegyzőkönyv, 7. oldal 3. bekezdés). A szakvélemény aggálytalannak volt tekinthető, az abban foglaltak számítási módja megfelelt a jogszabályi előírásoknak, míg a másodfokú bíróság által alkalmazott számítás nem volt jogszabállyal alátámasztható.

A szakvélemény egyértelműen rögzíti, hogy a felperes által megjelölt ténylegesen fizetett napi összegek mellett is csak a 134 %-os árszínvonal-index alapján számítható a külföldi kiküldetés költsége, azaz 22 Euró volt többletfogyasztásként elszámolható. Ezen összeg pedig eltúlzottnak nem tekinthető különösen arra figyelemmel, hogy a felperes munkavégzése során több hétig nem is jött M.-re.

Az alperes nem vitatta, hogy a felperes a keresetében megjelölt napokon végzett munkát - erre vonatkozóan a felülvizsgálati eljárásban sem tett észrevételeket -, így az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározottösszegszerűség volt irányadó.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletnek azon rendelkezését, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletének a külföldi kiküldetesként megállapított 429.415 forintot meghaladó részét megváltoztatva a keresetet elutasította, a perköltségre és az illetékekre vonatkozóan is, hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta [Pp. 275. § (4) bekezdés].

Az alperes együttes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján köteles viselni.

Budapest, 2015. január 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelével:Nné tisztviselő